

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus Jyväskylän kaupungin ja valtion välillä

2021-2027

Sopimus ja sen painopistealat tarkistettu vuosille 2026-2027

JYVÄSKYLÄ.

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus

1. Sopimusosapuolet

Jyväskylän kaupunki ja työ- ja elinkeinoministeriö (jäljempänä TEM).

Muut yhteistyösopimukset: Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Keski-Suomen maakuntaliitto ja Keski-Suomen elinvoimakeskus.

2. Tarkoitus ja tausta

Hallitus on asettanut tavoitteeksi nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus nykyisestä 3,1 prosentin bruttokansantuoteosuudesta 4 prosenttiin 2030 mennessä. Tähän pääsemiseksi tarvitaan yhteistä näkemystä ja missioita, kunnianhimoisempaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI-toimintaa) sekä investointeja niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta.

Valtioneuvosto on kesäkuussa 2024 hyväksynyt T&K-rahoituksen monivuotisen suunnitelman, joka on valmisteltu parlamentaarisen työryhmän suositusten mukaisesti. Suunnitelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on palauttaa toimijoiden yhteistyö Suomen TKI-toiminnan keskeiseksi vahvuudeksi, lisätä erityisesti yritysten TKI-toimintaa ja samalla edistää ennakkoluulotonta ja kunnianhimoista innovaatioajattelua ja -toimintaa. Yhteistyötä lisätään ja vahvistetaan läpi koko suomalaisen TKI-järjestelmän.

Korkeatasoinen osaaminen on perusta, jolle tavoitteiltaan kunnianhimoista ja alueiden vahvuudet hyödyntävää, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja yhteiskunnan uudistumista tukevaa innovaatiotoimintaa voidaan rakentaa. Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset ovat olennainen osa kumppanuusmallia, jonka tavoitteena on vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin välistä TKI-yhteistyötä.

Kokonaisvaltainen kehittäminen ja laajeneva yhteistyö takaavat sen, että TKI-järjestelmän osat toimivat parhaalla mahdollisella tavalla yhteen. Erilaisten toimijoiden keskinäinen yhteistyö tukee poikki- ja monitieteellistä ja -toimialaista T&K-toiminnan pohjaa ja avointa keskustelukulttuuria. T&K-rahoitussuunnitelman mukaan on tärkeää ottaa huomioon eri alueiden ja alojen erilaiset tarpeet ja vahvistaa kansallisten ja alueellisten kehittämistoimien yhdensuuntaisuutta.

Hallitusohjelmassa kaupungeille ja kaupunkiseuduille annetaan nykyistä suurempi rooli talouden vauhdittamisessa työllisyyden, korkeakoulutuksen, innovaatiopolitiikan ja kansainvälistymisen keinoilla. Globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi käydään tiivistä vuoropuhelua julkisen ja yksityisen sektorin TKI-panostusten strategisesta kohdentamisesta alueellisten ekosysteemisopimusten muodossa. Tavoitteena on vahvistaa yliopisto-, yliopistokeskus- ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa tehtyjen

innovaatioekosysteemisopimusten täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä kaupunkien, korkeakoulujen ja yritysten kanssa.

Kansalliset yhteistyömallit ja ekosysteemit mahdollistavat pääsyn myös kansainväliseen yhteistyöhön ja houkuttelevat Suomeen ulkomaisten yritysten ja organisaatioiden TKI-toimintoja ja -investointeja. Näin vahvistetaan kansainvälisesti korkeatasoisia ja houkuttelevia tutkimusympäristöjä, verkostoja ja ekosysteemejä sekä osaamis pohjaa.

Kansallisen kaupunkistrategian mukaan kaupungit toimivat osaamisen ja innovaatiotoiminnan sekä yritystoiminnan kehittämisen alustoina. Strategia tunnistaa, että kaupungit ja valtio yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa luovat edellytyksiä maailmanluokan osaamiskeskittymille ja innovaatioympäristöille.

Sopimuksessa määritellyt strategiset painopisteet vastaavat opetus- ja kulttuuriministeriön tunnistamia ja tukemia korkeakoulujen osaamiseen perustuvia vahvuuksia.

Sopimuksen päivitystarve kaudelle 2025-2027 on tunnistettu työ- ja elinkeinoministeriön ja kaupungin välillä käydyssä väliarviointikeskustelussa. Sopimus on luonteeltaan aiesopimus, joka määrittää osapuolten tahtotilan, tavoitteet ja painopisteet.

3. Tavoitteet

Ekosysteemisopimusten kantavana ideana on innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit, jotka omien vahvuuksien pohjalta hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden tuomia mahdollisuuksia ja siten vauhdittavat elinkeinoelämän uudistumista ja kestävästä kaupunkia.

Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin. Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkeä sekä lisätään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta kaupunkilähtöisesti. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, start-up -yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Toimenpiteiden odotetaan luovan uutta paikallista kehitysdynamiikkaa, kansainvälisesti merkittäviä uusia kasvuavauksia sekä kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla.

Sopimuskauden jälkimmäisellä jaksolla 2025-2027 painotetaan erityisesti korkean tavoitetasen uusia avauksia innovaatioympäristöjen kehittämiseksi esimerkiksi kaupunkien isot tulevaisuusinvestoinnit innovaatiotoiminnan kehitysalustoina, start-up -kasvuekosysteemit ja pk-yritysten aktivointi TKI-toimintaan. Hankkeiden yritysvaikuttavuutta lisätään ja samanaikaisesti toiminnassa hyödynnetään kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet aiempaa tehokkaammin.

Jyväskylän kaupungin ja valtion välinen ekosysteemisopimus tukee kaupungin innovaatiovetoista kasvua, kansainvälistymistä, kilpailukykyä ja elinvoimaa sekä työllisyyttä

ja osaamista. Toimenpiteet kohdistuvat pitkäjänteisesti seuraavassa kohdassa 4 kuvattuihin strategisiin painopistealueisiin.

Jyväskylää vahvistetaan kansainvälisesti vetovoimaisena korkean osaamisen koulutuskaupunkina ja tutkimuksen keskuksena. Yritysten kasvua edistetään mm. kaupunkikehitysalustoilla, arvoverkoilla ja kumppanuuksilla sekä korkeakoulujen kanssa yhteisellä start-up -yhtiöllä. Resurssien viisas käyttö ja digitalisaation edistäminen ovat myös tavoitteena kaupungin toiminnassa. Jyväskylässä on kansalliset, vahvat perinteet monialaisen yhteistyön juurruttamisesta tutkimuksessa ja osaamisen kehittämisessä.

Jyväskylän kaupungin, Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä Keski-Suomen maakuntaliiton yhtenevät, strategiset kärjet ovat liikunta ja hyvinvointitalous sekä uusiutuva teollisuus, jossa kärkenä ovat bio- ja kiertotalous. Nämä painopisteet ovat linjassa vihreän ja digitaalisen siirtymän näkökulmiin.

4. Strategiset painopistealueet 2025-2027

Jyväskylän kaupunki yhdessä Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa on määritellyt strategisen tason painopisteiksi liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin sekä uudistuvan teollisuuden. Jyväskylän kaupungilla ja korkeakouluilla on tahtotila rakentaa yhteistyötä ja halu toimia verkoston veturikaupunkina liikunnan, terveydenedistämisen ja hyvinvoinnin teemassa.

4.1 Painopistealue: Liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin ekosysteemi

Globaalit trendit ja myös viimeaikainen Covid-19 pandemia osoittavat ihmisten ja yhteisöjen hyvinvoinnin merkittävyyden kansainvälisesti. Kansalaisten sairastavuuden ja terveydenhuollon tehokkuuden SOTE-painotteisuuden rinnalle on viime aikoina noussut HYTE-keskittynyt terveyden edistämiseen ja ennakkointiin perustuva hyvinvointitalous. Jyväskylän kaupungin strategiassa liikuntapääkaupunki on keskeinen teema. Jyväskylän yliopiston ihmis- ja liikuntatieteellinen osaaminen ja tutkimus ovat alansa huippuja ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu pureutuu koulutuksella ja soveltavalla tutkimuksella yritysten ja yhteiskunnan ajankohtaisiin tarpeisiin.

Visiona on luoda liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin kasvuliiketoiminnalle parempia edellytyksiä Suomessa sekä ratkaista yhteiskunnallisia haasteita ja edistää ihmiskunnan hyvinvointia. Alan toimijoita kytetään vaikuttavaan kansainväliseen arvoverkostoon ja hyvinvoinnin ajatusjohtajuus ankkuroidaan Suomeen. Jyväskylään syntyy vuoteen 2027 mennessä liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin fyysinen ja digitaalinen kokeilu- ja innovaatioympäristö, jota vahvistetaan innovaatioiden kaupallistamista tukevilla kehittämistoimilla sekä innovatiivisten julkisten hankintojen avulla.

Digitalisaation merkittävänä trendinä on digiterveyden kasvu ja uuden teknologian mahdollisuudet. Hyvinvointi- ja terveysdatan kerääminen, analysointi, rikastaminen ja palauttaminen käyttäjälle vaikuttavasti perustuu avoimeen ekosysteemiin. Tämän toteuttaminen edellyttää monitoimijaympäristön integroivaa operointia, osallistuvien yritysten digitaalisen kyvykkyyden parantamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa (mm.

lohkokeitjuteknologiat) ja vahvaa kyberturvallisuutta. Hankkeella vastataan YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) kohtiin 3-5,8 ja 16. Hippos -kaupunkikehityshankkeessa on tavoitteena älykäs ja hiilineutraali liikunta- ja osaamiskeskus, jossa toteutetaan älykkäitä, alueellisia energiaratkaisuja ja arvioidaan ympäristösuorituskykyä ja -luokitusta.

4.1.1 Toimenpidekokonaisuus: Kansallinen ja kansainvälinen verkosto

Arvoverkostossa hyvinvointi-ilmiöiden tutkimus ja osaamisen kehittäminen on keskeinen, eurooppalaisesti vaikuttava painopistealue. Suomalaisten korkeakoulujen ja VTT:n kanssa tehostetaan tutkimuksen ja osaamisen hyödyntämistä uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi. Alan yrityksistä muodostetaan vahva ja laajeneva arvoverkko, joka luo yhteistarjoomaa kansainvälisille markkinoille ja yhteisille asiakkaille. Tavoitteena on lisätä myös julkisen ja kolmannen sektorin, erityisesti seuratoiminnan innovatiivisuutta ja uusiin arvoverkostoihin perustuvia public-private-yhteistyömalleja tuloksekkaasti.

Tavoite 2023: Verkosto kokoaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön ja yhteiskehittämiseen muita teemaan erikoistuvia kaupunkeja Suomessa (erityisesti Turku, Kuopio, Lahti + Kajaani ja Kokkola) ja tutkimuslaitoksia mm. VTT.

Tavoite 2027: Arvoverkostotavoite laajenee kansallisesta pohjoismaiseksi, ekosysteemi eurooppalaisella ajatusjohtajuudella on rakentumassa.

4.1.2 Toimenpidekokonaisuus: Osaamis- ja innovaatioympäristöt

Jyväskylän kaupunki panostaa lähivuosina yli 30 M€ liikunnan ja osaamisen kiinteistö kehityshankkeeseen, josta muodostuu yksi Pohjoismaiden suurimmista sisäliikuntakeskuksista. Hankkeen kokonaiskustannus on 160 M€. Jyväskylän Hippoksen kaupunkikehityshanke muodostaa pohjan vaikuttavalle liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin innovaatioekosysteemille. Sairaala Nova ympäristön kaupunkikehityshanke täydentää terveydenedistämisen oppimisen ja osaamisen teemoilla. Tavoitteena on synnyttää laaja hankekokonaisuus, jonka tuloksena on kansainvälisesti kilpailukykyinen osaamis- ja kokeilu-ympäristö, myös digitaalisesti. Ympäristöllä on liityntä European Digital Innovation Hub -hakuun liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin teemalla.

Tavoite 2023: Hyvinvointiin ja suorituskykyyn liittyvälle dataliiketoiminnalle on luotu alustatalouden malli, joka synnyttää eri kokoisten yritysten yhteisen skaalautuva kasvualustan. DAAS-palvelumallin pilotointi käynnissä.

Tavoite 2027: Hippoksen ja Kukkulan yhteinen osaamisen ja oppimisen innovaatioympäristö, ytimenään liikuntatieteellisen ja KIHUn laboratoriot ja JAMKin hyvinvointi-yksikkö, sekä sairaala Nova. Ekosysteemi houkuttelee kansainvälisiä osaajia ja globaalien yritysten TKI-yksiköiden sijoittumista ekosysteemiin edistetään.

4.1.3 Toimenpidekokonaisuus: Kasvuliiketoiminta

Start-up yrityksille, yksityisille sijoittajille ja suuryrityskumppaneille rakennetaan alusta vauhdittamaan kasvun edellytyksiä avaamalla uusia markkinoita ja vahvistamalla yritysten rahoitusvalmiuksia. Kasvu- ja kiihdyttämöohjelmia toteutetaan notkeasti kansainvälisten

toimijoiden kanssa, jolloin sekä pääoma että yritykset liikkuvat verkostossa. Jyväskylän kansainvälistä sijoittajaverkostoa (esim. EBAN) hyödynnetään sijoitusten hankinnassa. Eurooppalainen hyvinvoinnin verkostot kuten ECHAlliance tarjoavat avauksia uuteen markkinaan.

Tavoite 2023: Synnyttää vähintään 5-7 kahdenvälistä kansallista yhteistyötä hyvinvoinnin ja suorituskyvyn arvoverkostojen uusissa kasvuohjelmissa.

Tavoite 2027: Synnyttää kansallisia, pitkäjänteisiä (3-5 v.), ja/tai monenvälisiä yhteistyösopimuksia kasvuohjelmien välisestä yhteistuotannosta sekä kansainvälisiä ekosysteemikumppanuuksia Suomeen.

4.2 Painopistealue: Uudistuvan teollisuuden ekosysteemi

Keski-Suomen uudistuvan teollisuuden ekosysteemin tavoitteena on toimia aktiivisena osallistujana kansallisen ja kansainvälisen teollisuusympäristön kehittämisessä. Ekosysteemin painopistealueita ovat teolliset palveluympäristöt, teollisuuden digitalisaatio ja uudet materiaali- ja valmistusteknologiat. Teollisuuden kehittämistä ohjaavat kestävä kehittäminen tavoitteet. Näiden tavoitteiden toteutumista edistävät yritysten digitalisaatio sekä uusimpien materiaali- ja valmistusteknologioiden hyödyntäminen liiketoiminnan kasvussa. Teollisuuden liiketoiminnan kasvu perustuu yritysten väliseen yhteiskehittämiseen ja yhteiseen arvopohjaan. Keski-Suomessa yritysryhmien välinen ekosysteemyö on käynnistynyt jo yli 10 vuotta sitten.

Tutkimuksen ja osaamisen näkökulmasta paikallisena ja kansainvälisenä vahvuutena ovat Jyväskylän yliopiston huippuyksiköt Nana Science Center NSC, kiihdytinlaboratorio JYFL-ACCLAB, yliopiston kiertotalouden osaamiskeskittymä sekä kehittyvä vetytutkimuksen ympäristö. Yliopistossa tehtävän perustutkimuksen (muun muassa nanoteknologian) pohjalta Jyväskylän ammattikorkeakoulu, sen soveltavan materiaalitutkimuksen huippukeskus CAMS, Robotics by Jamk -osaamiskeskittymä ja kyberturvallisuuden huippuyksikkö JYVSECTEC toteuttavat soveltavaa tutkimusta ja Suomen kyberosaamiskeskus FICEC tukee kansallisen kyberturvallisuuskäytännön kasvattamista. Alueella sijaitsee puolustus- ja turvallisuustoimijoiden keskittymä, jossa tutkimusorganisaatiot, yritykset ja viranomaiset kehittävät uusia innovaatioita ja ratkaisuja sekä alueellisen, että kansallisen turvallisuuden ja elinvoiman vahvistamiseksi.

Soveltavan tutkimuksen tuella tapahtuva teollisuuden uudistuminen edistää uuden liiketoiminnan syntymistä bio- ja kiertotalouden alalle sekä edistää vähähiilisten ja resurssiviisaisten materiaali- ja tuotantoratkaisujen käyttöönottoa. Toyota Mobility Foundationin, TOYOTA GAZOO Racing World Rally Teamin ja Jyväskylän kaupungin perustama säätiö, Central Finland Mobility Foundation on perustettu edistämään hiilineutraaliutta kestävä liikkuvuuden ja kaupunkikehityksen avulla Keski-Suomessa. Säätiö osallistuu innovaatioekosysteemisopimuksen tavoitteiden edistämiseen vahvana ekosysteemitomijana konkreettisin toimenpitein, jotka tukevat ekosysteemikärkien tavoitteita.

Strategisina tutkimuksen ja osaamisen kehittämisen kärkinä ovat uudet materiaalitekniset ratkaisut ja niiden testaus erityisesti uuden teollisuuden, kansainvälisen kilpailukyvyn ja vihreän siirtymän kontekstissa. Puolustuksen ja kaksikäyttötekniikoiden ratkaisujen osalta Keski-Suomen todennettuna osaamisena ja kehittämisen kärkinä ovat sotilaan suorituskyvyn kokonaisvaltainen tarkastelu aina fyysisestä suorituskyvystä kognitiivisiin ja teknologisesti tuettuihin ratkaisuihin, joiden osaamisen kehittämistä ja hyödyntämistä tukevat mm. Suomen ainoa liikuntatieteellinen tiedekunta monitieteisessä ympäristössä, Huippu-urheilun Instituutti KIHU sekä alueella toimivat yritykset. Puolustusteemaa tukevat myös arktinen resilienssi, huoltovarmuus ja kyberturvallisuus eri sovelluksineen, mukaan

lukien mm. tekoäly- ja kvanttiteknologioihin liittyvät uudet innovaatiot kehittyvinä mahdollisuuksina.

Strategisella tasolla tavoitellaan Industry 5.0 -konseptin mukaista ja tasoista teollisuuskehitystä, jossa korostuvat erityisesti teollisuuden resilienssikyky ja kestävyys (mukaan lukien ihmisen näkökulma). Ekosysteemityö luo vahvan rakenteen, jonka avulla vahvistetaan Jyväskylän ja Keski-Suomen elinvoimaa ja kansallisen tason kokonaisturvallisuutta ja puolustusteollisuutta. Digitalisoitavissa ja automatisoitavissa prosesseissa ja tuotantoketjuissa kyberturvallisuus on yksi digitalisaation mahdollistajista ja edellytyksistä, joka luo myös kansallisen tason resilienssiä ja kokonaisturvallisuutta.

4.2.1 Toimenpidekokonaisuus: Arvoverkosto ja yritysten innovaatiokyvykkyyden lisääminen

Arvoverkostoissa yritysryhmien yhdessä tuottamilla tuote- ja palveluratkaisuilla tähdätään niin EU:n sisämarkkinoille kuin globaaleille markkinoille. Tuote- ja palveluratkaisuja tuotetaan teollisuudelle ja kuluttajille. Toimijoina ovat alueella kansainvälisesti toimivat suuryritykset sekä alueen pk-yritykset ja tutkimus- sekä tuotekehitysyksiköt. Jyväskylän Elinkeinopalveluiden arvoverkkokonseptia hyödynnetään osana pk-yritysten aktivointia ja tuotekehityssparrausta. Yritysverkoston aktivoinnilla lisätään yksityisen rahoituksen osuutta tutkimus- ja kehityskeskusten toiminnan laajentamisessa ja soveltavassa tutkimuksessa, tavoitteena on helppo ja nopea kiinnittyminen tutkimus- ja tuotekehitysalustoille (mallia JyvSEcTEC) sekä uusien TKI-ympäristöjen ja alustojen kehittäminen (esimerkiksi vetytutkimus). Soveltavan tutkimuksen yrityskumppaneiksi toimintaympäristöön ja ekosysteemiin haetaan paikallisia pk-yrityksiä, joita kytetään arvoverkkotyöhön kansainvälisten suuryrityksiä kanssa. Alan kansainvälisten osaajien ja yritysten tki-yksiköiden sijoittumisia Suomeen edistetään aktiivisesti. Materiaaliteknologian ja valmistuksen ekosysteemi toimii osana kansallista uudistuvan teollisuuden ekosysteemiä.

Tavoite 2023: Keski-Suomen alueen uudistuva pk-yrityssektori ja sen osaaminen kartoitettu ja avoimen, yhteisen tuotekehitysalustan kehittäminen käynnissä. Eteläportin digitaalinen kaksonen toiminnassa.

Tavoite 2027:

Kansainväliset kumppanuudet, esimerkiksi korkeakoulujen verkostot; The European Factories of the Future Research Association (EFFRA) ja Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions, (E³UDRES²) tuovat paikallisten yritysten arvoverkkoon hyödyllisiä kumppanuuksia ja mahdollisuuksia. Toimintaympäristöön syntyneet ja edelleen kehittyvät ja laajenevat TKI- ja pilotointiympäristöt luovat tutkimukselle ja yrityksille uusia ja liiketoiminnallisesti relevantteja kehittämismahdollisuuksia sekä houkuttelevat kansainvälisiä toimijoita. Osaamiskeskittymistä muodostuu poikkitieteellisesti toimiva ekosysteemiverkosto, joka toimii uuden ajan teknologiaympäristönä. Elinkeinoelämää tukevat yritystarjoamien kokonaisuudet on muotoiltu helposti hahmotettaviksi ja saavutettaviksi kokonaisuuksiksi.

4.2.2 Toimenpidekokonaisuus: Materiaaliteknologian ja valmistuksen TKI-infrastruktuurin vahvistaminen

PK-teollisuudella on tarve lisätä kansainvälisen tason materiaali- ja automaatio-osaamista. Visiona on korkeakoulujen materiaaliteknologian TKI-infrastruktuurin kehittäminen kansainvälisesti vetovoimaiseksi kokonaisuudeksi, sen tehokas yhteiskäyttö ja yritysten erityisesti pk-yritysten vaivaton telakoituminen tutkimusalustoille. Arvoverkkojen ja ekosysteemin ennakkointityön pohjalta panostuksia ohjataan erityisesti 1) vetyinnovaatioita edistävän avoimen TKI- ja kehitysympäristön, 2) kuituteknologian ja biotalouden TKI- ja pilotointialustan sekä 3) kiertotalouden kehitysympäristöjen kehittämiseen. Panostuksia tehdään sekä toimintaympäristön että toimintamallien, mutta myös fyysisten ympäristöjen edistämiseen. Poikkitieteellisyyttä ja laajaa yhteistoimintaa korostetaan. Kokonaisuudesta muodostuu ainutlaatuinen osaamiskeskittymä, joka houkuttelee osaamisellaan kansainvälisiä TKI-yksiköitä ja osaajia sekä kansainvälisiä ja TKI-toimintaan panostavia suuryrityksiä.

Tavoite 2023: Tutkimusympäristön kehitys ja suunnittelu, tki-infrastruktuurin hyödyntämiseen tehostetut kumppanuusmalleja pilotoidaan.

Tavoite 2027:

Ensimmäiset uudet (sopimuskaudella synnytyt) TKI- ja pilotointiympäristöt ovat toiminnassa ja niiden toimintaan on kytkeytynyt useiden toimijoiden muodostama tutkimus- ja yritysverkosto, jolla on kansainvälinen ulottuvuus. Keskittymillä on selkeä positiivinen vaikutus teollisuusyritysten uudistumisen ja start-up-yritysten kehittymiseen. Osaamiskeskittymät synnyttävät ympärilleen esimerkiksi omaa hanketoimintaa.

5. Sopimuksen rahoitus

Valtio ja kaupunki yhdessä rahoittavat sopimuksen toteuttamista. Sopimusta rahoitetaan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksella vuosina 2021-2027 (EAKR, ESR ja soveltuvin osin JTF). Tätä ennen sopimusten toimeenpanon käynnistystä rahoitetaan kansallisesta alueellisesta kehittämisrahasta (AKKE-raha).

Kaupunkiseudun rahoituskehys sopimuksen mukaiseen toimintaan osoitetaan TEM:n alueellisissa rahoitusjakopäätöksissä (AKKE-rahoitus ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus) pohjautuen sopimusohjeissa (TEM 24.6.2020) määriteltyihin kriteereihin.

Ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksessa sovelletaan ohjeellista jakosuhdetta, jossa paikallinen omarahoitusosuus (Jyväskylän kaupunki ja muu julkinen rahoitus) on 40 % ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksen osuus 60 % (EU ja valtio). Käynnistysvaiheen AKKE-rahoituksessa sovelletaan samaa rahoitussuhdetta. Mahdollisissa yliaalueellisissa teemaverkostoissa sovelletaan tästä poikkeavaa jakosuhdetta.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen sisältämiä rahoitusvälineitä voidaan erikseen hyödyntää sopimuksen mukaisten kokonaisuuksien (kuten investoinnit) toteuttamiseen.

6. Toteutus ja seuranta

Kaupunkien kanssa solmittavat ekosysteemisopimukset yhdessä muodostavat EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kestävää kaupunkikehittämistä koskevan kaupunkikehittämisen suunnitelman. Kunkin kaupunkiseudun sopimuksessa toteutettavien toimenpiteiden tulee olla kaupunkikehittämisen suunnitelman mukaisia. Toimeenpanossa noudatetaan lakia alueiden kehittämisestä ja alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta ja rahoittamisesta. Hankkeiden tukikelpoisuuden arviointi perustuu Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman ohjelma-asiakirjaan.

Sopimuksen toteuttamista seurataan erillisen toimenpidesuunnitelman avulla, johon tässä vaiheessa on esimerkinomaisesti kirjattu suunnitteilla olevia hankeaihoita. Toimeenpanosuunnitelmaa käytetään jatkossa sopimuksen tavoitteiden toteutumisen seurantaan. Sopimuksen toteutuksen myötä täsmentyvät toimenpiteet ja hankkeet kirjataan vastaavalla tavalla.

Ekosysteemisopimusta varten Jyväskylän kaupunki perustaa johtoryhmän, jossa ovat edustettuina sopimuksen paikallinen pääosapuoli Jyväskylän kaupunki ja muut paikallisesti tarpeelliseksi katsotut yhteistyötahot, Jyväskylän Yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Keski-Suomen maakuntaliitto ja ELY-keskus. Johtoryhmä vastaa sopimusta toteuttavien ja sopimuksessa mainittujen strategisten painopisteiden mukaisten hankkeiden ja toimenpiteiden valinnasta sekä toteutuksen seurannasta.

Sopimukset solmineiden kaupunkien, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden sopimuksissa mukana olevien kansallisten toimijoiden välille perustetaan kansallinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on koordinoida ja seurata sopimusten toteuttamisen kokonaisuutta. Ohjausryhmän tarkoituksena on myös varmistaa hyvä vuorovaikutus kaupunkiseutujen kanssa tavoitteena sopimusten laadukas ja tulokellinen toteuttaminen ja vertaiskehittäminen.

Sopimuksen sisältöjä (strategisia painopisteitä) voidaan tarpeiden mukaan ja osapuolten välillä yhteisesti tarkistaa sopimuskauden aikana sopimusasiakirjaa päivittämällä. Niin ikään, mikäli sopijaosapuolen edellytykset sopimuksen toteuttamiseen oleellisesti muuttuvat, sopimusta voidaan tarkistaa tai se voidaan purkaa sopijaosapuolen aloitteesta. Tarkistaminen ja purkamisilmoitus tehdään kirjallisesti.

Tarkistettu sopimus korvaa aiemmin 8.2.2021 allekirjoitetun sopimuksen. Tämä sopimus astuu voimaan molempien osapuolten allekirjoitettua sen ja päättyy 31.12.2027.

Allekirjoitukset

Sakari Puisto
Elinkeinoministeri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Timo Koivisto
Kaupunginjohtaja
Jyväskylän kaupunki

VN/15933/2020-TEM-29

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: